

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2013. gada 25. jūnijā *

Valsts pienākumu neizpilde — Direktīva 2003/41/EK — Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbība un uzraudzība — Daļēja netransponēšana noteiktajā termiņā — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Neizpilde — LESD 260. panta 2. punkts — Finansiālas sankcijas — Naudas sods

Lieta C-241/11

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam, ko 2011. gada 19. maijā cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *Z. Malúšková* un *N. Yerrell*, kā arī *K.-P. Wojcik*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Čehijas Republiku, ko pārstāv *M. Smolek* un *J. Očková*, pārstāvji,

atbildētāja.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *V. Skouris* [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks *K. Lēnartss* [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji *R. Silva de Lapuerta* [*R. Silva de Lapuerta*], *M. Ilešičs* [*M. Ilešič*], *L. Bejs Larsens* [*L. Bay Larsen*], *A. Ross* [*A. Rosas*], *Dž. Arestis* [*G. Arestis*], *J. Malenovskis* [*J. Malenovský*] un *E. Jarašūns* [*E. Jarašiūnas*], tiesneši *E. Juhāss* [*E. Juhász*], *E. Borgs Bartets* [*A. Borg Barthet*], *A. O'Kifs* [*A. Ó Caoimh*] (referents), *K.G. Fernlunds* [*C. G. Fernlund*], *Ž. L. da Krušs Vilasa* [*J. L. da Cruz Vilaça*] un *K. Vajda* [*C. Vajda*],

ģenerālvokāts *N. Jēskinens* [*N. Jääskinen*],

sekretārs *M. Aleksejevs* [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 11. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2013. gada 21. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – čehu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:
  - atzīt, ka, nepieņemot normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvas 2003/41/EK par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību (OV L 235, 10. lpp.) 8., 9., 13., 15.–18. panta un 20. panta 2.–4. punkta prasības, un tādējādi neizpildot šīs direktīvas 22. panta 1. punktā paredzētos pienākumus, Čehijas Republika nav veikusi pasākumus, lai izpildītu 2010. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-343/08 Komisija/Čehijas Republika (Krājums, I-275. lpp.), un tādējādi nav izpildījusi LESD 260. pantā paredzētos pienākumus;
  - piespriest Čehijas Republikai samaksāt Komisijai, ieskaitot kontā “Eiropas Savienības pašu resursi”, kavējuma naudu EUR 22 363,16 apmērā par katru kavējuma dienu saistībā ar tādu pasākumu veikšanu, kas ietver iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildi, sākot no sprieduma šajā lietā pasludināšanas brīža līdz to pasākumu veikšanas dienai, kuri ietver iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika, izpildi;
  - piespriest Čehijas Republikai samaksāt Komisijai, ieskaitot tajā pašā kontā, naudas sodu EUR 5644,80 apmērā par katru kavējuma dienu saistībā ar tādu pasākumu veikšanu, kas ietver iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildi, sākot no šī sprieduma pasludināšanas 2010. gada 14. janvārī līdz sprieduma šajā lietā pasludināšanas dienai vai līdz dienai, kad Čehijas Republika veiks pasākumus, kas ietver minētā sprieduma izpildi, ja tas notiks agrāk par sprieduma pasludināšanas dienu šajā lietā, un
  - piespriest Čehijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Direktīvas 2003/41, kura tika pieņemta uz EKL 47. panta 2. punkta, 55. panta un 95. panta 1. punkta pamata, preambulas 1., 6., 8. un 9. apsvērumā ir noteikts:
  - “(1) Īstam iekšējam finanšu pakalpojumu tirgum ir izšķiroša nozīme Kopienas ekonomiskajā izaugsmē un darba vietu radīšanā.
[..]
  - (6) Šī direktīva ir pirmais solis ceļā uz papildpensiju kapitāla uzkrāšanas iekšējā tirgus organizēšanu Eiropas mērogā. Nosakot, ka kapitālieguldījumu pamatā ir piesardzības princips, un dodot institūcijām iespēju darboties citās valstīs, tiek veicināta uzkrājumu novirzīšana uz papildpensiju kapitāla uzkrāšanas sektoru, tādējādi veicinot ekonomikas un sociālo attīstību.
[..]
  - (8) Institūcijām, kas ir pilnībā nodalītas no jebkura iemaksu veicoša uzņēmuma un kuru darbības pamatā ir uzkrājumi, un kuru vienīgais mērķis ir nodrošināt papildpensijas kapitāla izmaksas, jādod tiesības sniegt pakalpojumus un veikt ieguldījumus, ievērojot vienīgi saskaņotas piesardzības prasības, neatkarīgi no tā, vai šīs institūcijas uzskata par juridiskām personām.
  - (9) Saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstīm ir jāsaglabā pilna atbildība par savu pensiju sistēmu organizēšanu, kā arī jālemj par to, kādu vietu katrā dalībvalstī ieņems katrs no trim pensiju sistēmas līmeņiem. Otrajā līmenī dalībvalstīm ir jāsaglabā pilna atbildība arī par to dažādo

institūciju lomu un funkcijām, kas nodrošina papildpensijas kapitāla izmaksas, piemēram, sektoriālie pensiju fondi, uzņēmuma pensiju fondi un dzīvības apdrošināšanas sabiedrības. Šīs direktīvas mērķis nav apšaubīt šo prerogatīvu.”

- 3 Minētās direktīvas 8. pantā ir paredzēts, ka katrai dalībvalstij ir jānodrošina iemaksas veicošā uzņēmuma un papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas juridiska nodalīšana, lai aizsargātu institūcijas aktīvus, ievērojot dalībnieku un saņēmēju intereses iemaksas veicošā uzņēmuma bankrota [maksātnespējas] gadījumā.
- 4 Šīs pašas direktīvas 9. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir jāuzrauga, lai visas to teritorijā esošās papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas ievērotu noteiktus darbības nosacījumus, it īpaši, lai kompetentā uzraudzības iestāde būtu reģistrējusi institūciju valsts reģistrā vai izdevusi tai darbības atļauju, lai institūciju vadītu persona ar labu reputāciju, kam ir atbilstīga profesionālā kvalifikācija un pieredze, vai arī institūcija algotu konsultantus ar atbilstošu profesionālo kvalifikāciju un pieredzi un tie būtu pakļauti atbilstošiem noteikumiem. Šī panta 5. punktā ir paredzēts, ka, ja institūcija veic pārrobežu darbību, institūcijas darbībai nepieciešama iepriekšējas atļaujas saņemšana no piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.
- 5 Saskaņā ar Direktīvas 2003/41 13. pantu katrai dalībvalstij jānodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir vajadzīgās pilnvaras un līdzekļi, lai kontrolētu tās teritorijā esošo papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību.
- 6 Šīs direktīvas 15.–18. pantā attiecīgi ir paredzēts, ka piederības dalībvalstīm ir pienākums pārliecināties, vai papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas veido tehniskās rezerves dažādām vecuma pensiju sistēmām, tām ir pietiekami līdzekļi, lai segtu šīs rezerves, kā arī papildu aktīvi kā drošības spilvens un veic ieguldījumus saskaņā ar piesardzības principu.
- 7 Minētās direktīvas 20. panta 2.–4. punktā ir izklāstīti noteikumi papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju pārrobežu darbības kontroles jomā, kuri ir jāievēro piederības dalībvalstīm.
- 8 Direktīvas 2003/41 22. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2005. gada 23. septembrim izpildītu šo direktīvu. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.”

Spriedums lietā Komisija/Čehijas Republika

- 9 2008. gada 23. jūlijā Komisija saskaņā ar EKL 226. pantu cēla prasību pret Čehijas Republiku par pienākumu neizpildi, lai konstatētu, ka, pilnībā netransponējot valsts tiesību sistēmā Direktīvu 2003/41, it īpaši, netransponējot šīs direktīvas 8., 9., 13., 15.–18. pantu un 20. panta 2.–4. punktu, šī dalībvalsts nav izpildījusi pienākumus, kas tai paredzēti minētajā direktīvā, it īpaši tās 22. panta 1. punktā.
- 10 Tiesa apmierināja Komisijas prasību, iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika rezolutīvās daļas 1. punktā nospriežot, ka, noteiktajā termiņā nepieņemot normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu iepriekš minēto Direktīvas 2003/41. pantu prasības, Čehijas Republika nav izpildījusi šīs direktīvas 22. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

Pirmstiesas procedūra

- 11 Ar 2010. gada 19. februāra vēstuli Komisija aicināja Čehijas Republiku paziņot tai konkrētus pasākumus un laika grafiku, kādus šī dalībvalsts ir iecerējusi pieņemt, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Čehijas Republika.
- 12 Ar 2010. gada 3. februāra vēstuli, kas tika reģistrēta šī paša gada 24. februārī, Čehijas Republika informēja Komisiju, ka, ņemot vērā politisko situāciju šajā dalībvalstī, it īpaši 2010. gada 28. un 29. maijā paredzētās parlamenta vēlēšanas, visiespējamākais termiņš, kurā varētu tikt veiktas nepieciešamās izmaiņas, lai pilnībā transponētu Direktīvu 2003/41, ir divi gadi no minētās vēstules datuma.
- 13 Ar 2010. gada 23. marta vēstuli Čehijas Republika nosūtīja Komisijai orientējošu laika grafiku, kurā bija minētas iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika īstenošanas pasākumu pieņemšanas stadijas un no kura izrietēja, ka šie pasākumi tiks pieņemti vēlākais 2012. gada jūnijā.
- 14 Ar 2010. gada 17. jūnija vēstuli Čehijas Republika informēja Komisiju, ka tā ir sagatavojusi darba dokumentu par Direktīvas 2003/41 transponēšanu, kurš 2010. gada 31. maijā bija jāizvērtē valdībai. Taču, ņemot vērā parlamenta vēlēšanas, lēmuma par šīs direktīvas transponēšanas veidu pieņemšana, pēc šīs dalībvalsts norādītā, bija jāuztic šo vēlēšanu rezultātā izveidotajai jaunajai valdībai, kas visticamāk notiks 2010. gada rudenī.
- 15 Ar 2010. gada 27. septembra vēstuli Čehijas Republika norādīja, ka minētās direktīvas transponēšanas noteikumu precīzs laika grafiks tuvākajā laikā tiks paziņots Komisijai.
- 16 Ar 2010. gada 1. oktobra vēstuli šī dalībvalsts informēja Komisiju, ka Finanšu ministrijas sagatavotais darba dokuments par Direktīvas 2003/41 transponēšanu –kas ir analogs tam dokumentam, kurš bija jāizvērtē 2010. gada 31. maijā, – tuvāko nedēļu laikā tiks nodots jaunajai valdībai.
- 17 2010. gada 29. oktobrī Komisija nosūtīja Čehijas Republikai brīdinājuma vēstuli, norādot, ka tā vēl nav izpildījusi pienākumus, kas tai izriet no minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika. Pēc minētās dalībvalsts lūguma termiņš, kādā bija jāatbild uz šo brīdinājuma vēstuli, tika pagarināts līdz 2011. gada 28. janvārim.
- 18 Ar 2011. gada 25. janvāra vēstuli Čehijas Republika informēja Komisiju, ka likumprojekts, kas tika sagatavots, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu, tiks iesniegts valdībā 2011. gada pirmajā ceturksnī pēc centrālo kompetento iestāžu uzklaušanās. Šī dalībvalsts paredzēja, ka šis projekts tiks iesniegts valsts parlamentā 2011. gada aprīlī un ka likums stāsies spēkā šī paša gada trešajā ceturksnī.
- 19 Tā kā Komisija netika informēta par noteikumu, kas nepieciešami, lai minētā dalībvalsts varētu izpildīt iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Čehijas Republika, pieņemšanu, tā nolēma celt šo prasību.

Notikumu attīstība šīs tiesvedības laikā

- 20 2011. gada 2. septembrī Čehijas Republika informēja Komisiju par Likuma Nr. 260/2011 publicēšanu un spēkā stāšanos 2011. gada 31. augustā – ar to papildinot 2006. gada 24. maija Likumu Nr. 340/2006 par Eiropas Savienības dalībvalstu un citu Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu dalībvalstu papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību Čehijas Republikas teritorijā un grozot Likumu Nr. 48/1997 par sabiedrības veselības apdrošināšanu, ar kuru [savukārt] pirms šī sprieduma taisīšanas tika grozīti un papildināti vairāki saistītie likumi un Čehijas Republikas tiesību sistēmā daļēji transponēta Direktīva 2003/41, – ar kuru, pēc šīs dalībvalsts domām, tika nodrošināta minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika pilnīga izpilde.

- 21 Izvērtējusi Likuma Nr. 260/2011 saturu, Komisija savā replikas rakstā atzina, ka Čehijas Republika ir pielāgojusi savus tiesību aktus minētajam spriedumam.
- 22 Līdz ar to Komisija vairs nelūdz noteikt kavējuma naudu. Tomēr tā neatsauc savu prasību piespriet Čehijas Republikai naudas sodu.

Par valsts pienākumu neizpildi

- 23 Tā kā ar LESD tika atcelta stadija par argumentētā atzinuma izdošanu procesā par valsts pienākumu neizpildi saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, par atskaites datumu, lai izvērtētu pienākuma neizpildes esamību saskaņā ar LESD 260. pantu, ir jāuzskata datums, kurā beidzies termiņš, kas paredzēts brīdinājumā vēstulē, kura nosūtīta saskaņā ar šīs tiesību normas 2. punkta pirmo daļu (skat. 2012. gada 11. decembra spriedumu lietā C-610/10 Komisija/Spānija, 67. punkts, un 2012. gada 19. decembra spriedumu lietā C-279/11 Komisija/Īrija, 19. punkts).
- 24 Šajā gadījumā, kā to atzina arī Čehijas Republika, likumdošanas pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildi, tika veikti vienīgi pēc Likuma Nr. 260/2011 pieņemšanas, kas tika publicēts un stājās spēkā 2011. gada 31. augustā, proti, pēc 2010. gada 29. oktobra brīdinājuma vēstulē noteiktā termiņa šajā ziņā, kurš beidzās 2011. gada 28. janvārī.
- 25 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka, neveicot visus pasākumus, kas ietvertu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildi, līdz datumam, kad beidzās brīdinājuma vēstulē, ko Komisija nosūtīja Čehijas Republikai saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, noteiktais termiņš, Čehijas Republika nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

Par naudas sodu

Lietas dalībnieku argumenti

- 26 Komisija paskaidro, ka prasītā naudas soda summa, proti, EUR 5 644,80 par katru pārkāpuma dienu, tika noteikta saskaņā ar kritērijiem, kādi paredzēti 2005. gada 13. decembra Paziņojumā par EK līguma 228. panta īstenošanu (SEC(2005) 1658), kas ir atjaunināts ar Komisijas Paziņojumu par LESD 260. panta īstenošanu un datu atjaunošanu, kurus izmanto naudas sodu un kavējuma naudas aprēķināšanai, ko Komisija piedāvās Tiesai pārkāpumu procedūras ietvaros (SEC(2010) 923; turpmāk tekstā – “2005. gada paziņojums”), un ir piemērojams procedūrām, kuras regulē LESD 260. panta 2. punkts, saskaņā ar Komisijas paziņojumu par LESD 260. panta 3. punkta īstenošanu (OV 2011, C 12, 1. lpp.). Šī summa tiek iegūta, vienotās likmes pamatsummu EUR 210, kas maksājama par katru dienu, reizinot ar pārkāpuma smaguma koeficientu 8 (skalā no 1 līdz 20) un ar koeficientu “n”, kurš norāda uz Čehijas Republikas maksāspēju un kura vērtība ir 3,36. Tā kā tādējādi iegūtā kopējā summa, proti, saskaņā ar Komisijas teikto EUR 3 364 891,20 par 594 pārkāpuma dienām, bija lielāka par minimālo vienotās likmes pamatsummu sodam, kāds tika noteikts Čehijas Republikai ar 2005. gada paziņojumu, šai dalībvalstij bija jāmaksā šis uz dienas likmes pamata aprēķinātais naudas sods.
- 27 Komisija uzskata, ka izvēlētais smaguma koeficients ir piemērots, jo attiecīgās normas ir būtiskas papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju pārrobežu pakalpojumu sniegšanai un, ja tās nav pilnīgi transponētas valsts tiesību sistēmā, tad netiek radīti iekšējā tirgus darbības nosacījumi attiecībā uz papildpensijas kapitāla uzkrāšanas shēmām, kuru pirmā stadija ir Direktīva 2003/41.

- 28 Komisija apstrīd faktu, ka attiecīgo noteikumu netransponēšanai nav bijušas praktiski nekādas sekas, jo minētajai dalībvalstij nav pensiju sistēmas otrā līmeņa. Protams, Direktīvā 2003/41 nav ietverta neviena norma, kas liktu dalībvalstīm atļaut tās teritorijā reģistrēt papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas. Tomēr, netransponējot attiecīgos šīs direktīvas noteikumus, Čehijas Republika nav sagatavojusies situācijas iespējamajām izmaiņām, kas varētu notikt lēmuma papildināt valsts sistēmu ar papildpensijas kapitāla uzkrāšanas shēmu pieņemšanas rezultātā.
- 29 Turklāt Komisija uzskata, ka tehnisko nosacījumu, kas nepieciešami papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbībai, definīcijai būtībā nav nekāda sakara ar otrā līmeņa izveidošanu.
- 30 Turklāt, pēc Komisijas domām, faktam, ka Direktīva 2003/41 tika transponēta daļēji, nav nozīmes. No šīs daļējās transponēšanas nebija iespējams izsecināt ne papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbības nosacījumus, kurus kontrolē Čehijas Republikas iestādes, ne arī piesardzības normas, kas piemērojamas šīm institūcijām.
- 31 Visbeidzot Komisija atgādina, ka Direktīvas 2003/41 transponēšana ir pienākums, kura izpilde nav atstāta dalībvalstu izvēles ziņā. Turklāt minētās direktīvas attiecīgās normas ir skaidri formulētas un neatstāj dalībvalstīm nekādas interpretācijas iespējas. Tāpat arī iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Čehijas Republika ir skaidri formulēts un nerada nekādas grūtības saistībā ar tā izpildes kārtību.
- 32 Čehijas Republika savukārt uzskata, ka tai nav jāpiespriež samaksāt naudas sodu vai ka naudas sods ir jāsamazina. Iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Čehijas Republika konstatēta ar pienākumu neizpildi saistītā pārkāpuma smagums patiesībā ir ļoti neliels, pat neeksistējošs.
- 33 Pirmkārt, šī dalībvalsts apgalvo, ka Komisijas veiktais ar pienākumu neizpildi saistītā pārkāpuma smaguma vērtējums esot balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, jo tā jaucot šo jautājumu ar jautājumu par Savienības tiesību pārkāpumu. Šī kļūda esot ietekmējusi minēto vērtējumu tāpēc, ka Komisija neesot ņēmusi vērā faktu, ka Direktīva 2003/41 tika pieņemta neatkarīgi no tā, ka dažās valstīs, kuras vēlējās pievienoties Eiropas Savienībai, otrais līmenis nebija ieviests pensiju sistēmā, kas nozīmēja, ka minētā direktīva varēja nonākt konfliktā ar dalībvalstu pilnvarām sociālā nodrošinājuma jomā, kas tām ir garantētas ar LESD 153. panta 4. punktu. Šī pati kļūda ietekmēja arī pārkāpuma smaguma vērtējumu, ciktāl Komisija neņēma vērā ne faktu, ka Čehijas Republika nav izdarījusi sistemātisku un ilgstošu Savienības tiesību pārkāpumu, ne arī faktu, ka Direktīvas 2003/41 daļēja transponēšana ļāva sniegt attiecīgos pārrobežu pakalpojumus.
- 34 Otrkārt, Čehijas Republika atgādina, ka, lai novērtētu pārkāpuma smaguma pakāpi, ir jāņem vērā konstatētās pienākumu neizpildes sekas attiecībā uz privātajām un publiskajām interesēm, steidzamības pakāpe, atbilstoši kādai attiecīgajai dalībvalstij ir jāizpilda savi pienākumi, tiesību normas, kuras pārkāpums ir ticis konstatēts, nozīmīgums un šis dalībvalsts attieksme.
- 35 Pirmkārt, runājot par ietekmi uz privātajām un publiskajām interesēm attiecīgās neizpildes rezultātā, Čehijas Republika apgalvo, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Čehijas Republika Tiesa skaidri secināja, ka šī dalībvalsts varēja brīvi izvēlēties, kā organizēt savu sociālā nodrošinājuma sistēmu, tostarp – vai ieviest pensiju sistēmas otro līmeni. Šādos apstākļos šī sprieduma neizpilde negatīvi neietekmēja ne iekšējo tirgu, ne arī privātās un publiskās intereses.
- 36 Otrkārt, runājot par steidzamību, kādā bija jāveic pasākumi, kas ietvēra iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildi, Čehijas Republika apgalvo, ka, tā kā vienīgais Direktīvas 2003/41 transponēšanas mērķis bija informēt tiesību subjektus, kurus iespējami skars pensiju sistēmas otrā līmeņa ieviešana, šī steidzamība ir jāvērtē relatīvi.

- 37 Treškārt, ciktāl runa ir par Direktīvas 2003/41 nozīmi apgalvotā ar pienākumu neizpildi saistītā pārkāpuma kontekstā, minētā dalībvalsts atgādina, ka šīs direktīvas mērķis nav izveidot papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas. Transponējot Direktīvu 2003/41, dalībvalstij vajadzētu vienīgi ieviest tiesisko regulējumu [šādu institūciju] iespējamai izveidei nākotnē.
- 38 Ceturtkārt, ciktāl runa ir par Čehijas Republikas attieksmi, kādu tā izvēlējās, lai novērstu pārņemto pienākumu neizpildi, šī dalībvalsts apgalvo, ka tā informēja Komisiju par visiem pasākumiem, ko tā veica. Taču Direktīvas 2003/41 transponēšanas pabeigšana bija atkarīga no sarežģītas vecuma pensiju reformas rezultāta.
- 39 Visbeidzot, Čehijas Republika uzskata, ka termiņš, kādā tika pabeigts transponēšanas process, [tam noslēdzoties] 2011. gada 31. augustā, nav pārmērīgi ilgs, ņemot vērā leģislatīvo aktu parasto pieņemšanas ilgumu.

Tiesas vērtējums

- 40 Naudas soda piespriešana būtībā ir balstīta uz attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes seku attiecībā uz privātajām un publiskajām interesēm izvērtējumu, it īpaši gadījumā, ja valsts pienākumi netika izpildīti vēl ilgi pēc sprieduma, ar kuru šī neizpilde sākotnēji tikusi konstatēta, taisīšanas (skat. it īpaši 2008. gada 9. decembra spriedumu lietā C-121/07 Komisija/Francija, Krājums, I-9159. lpp., 58. punkts; 2011. gada 31. marta spriedumu lietā C-407/09 Komisija/Grieķija, Krājums, I-2467. lpp., 28. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Īrija, 65. punkts).
- 41 Turklāt šāda piespriešanas iespējamība un vajadzības gadījumā naudas soda summas noteikšana ir jābalsta katrā konkrētajā gadījumā uz visiem atbilstošajiem elementiem gan saistībā ar konstatētās pienākumu neizpildes īpatnībām, gan attiecīgo tādas dalībvalsts nostāju, uz kuru attiecas procedūra, kas uzsākta, pamatojoties uz LESD 260. pantu (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Francija, 62. punkts, lietā Komisija/Grieķija, 30. punkts, un lietā Komisija/Īrija, 67. punkts).
- 42 Šajā ziņā šī norma piešķir Tiesai plašu rīcības brīvību, lemjot par šāda soda uzlikšanu un vajadzības gadījumā tā summas noteikšanu (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 141. punkts). It īpaši jāatzīmē, ka naudas sods nevar tikt piespriests dalībvalstij automātiski (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, 63. punkts).
- 43 Šajā ziņā Komisijas ieteikumi nevar būt saistoši Tiesai un ir izmantojami tikai kā atsauces. Tāpat arī pamatnostādnes nauda soda samaksas piespriešanas jomā, tādas kā ir minētas 2005. gada paziņojumā, uz kurām Komisija atsaucās šajā lietā, nav saistošas Tiesai, bet var palīdzēt nodrošināt pārskatāmību, paredzamību un tiesisko noteiktību Komisijas darbībā (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, 61. punkts, kā arī lietā Komisija/Spānija, 116. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Šajā gadījumā, lemjot par prasību piespriest Čehijas Republikai naudas sodu, ir jāatceras, ka, kaut arī LESD 260. pantā nav precizēts termiņš, kādā ir jāizpilda spriedums, izpilde ir jāuzsāk nekavējoties un jāveic pēc iespējas īsākā termiņā (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Grieķija, 34. punkts).
- 45 Tā tas ir *a fortiori* kopš LESD stāšanās spēkā, jo, kā tika atgādināts iepriekš šī sprieduma 23. punktā, ar šo līgumu tika atcelta stadija par argumentētā atzinuma izdošanu procesā par pienākumu neizpildi saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu.
- 46 Šajā lietā ir jākonstatē, ka pagāja 19 mēneši laikā starp iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika pasludināšanu 2010. gada 14. janvārī un Likuma Nr. 260/2011 publicēšanu un stāšanos spēkā 2011. gada 31. augustā, ar ko tika nodrošināta valsts tiesību aktu saskaņošana ar minētā sprieduma rezolutīvo daļu.

- 47 No Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka, kaut arī Čehijas Republikas iestādes laika posmā, sākot ar mēnesi pēc iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika pasludināšanas un līdz 2010. gada septembrim informēja Komisiju par aptuveno laika grafiku, kādā tiek plānots veikt šī sprieduma izpildei nepieciešamos pasākumus, tikai šī paša gada oktobrī darba dokuments par minētajiem pasākumiem tika nodots valdībai, jo Čehijas Republikas iestādes nolēma atlikt šo paziņošanu līdz jaunās valdības izveidei pēc parlamenta vēlēšanu organizēšanas 2010. gada maija beigās.
- 48 Tomēr vispirms jāatgādina, ka dalībvalsts, lai pamatotu Savienības tiesībās paredzētu pienākumu nepildi, nevar aizbildināties ar iekšējās tiesību sistēmas normām, praksi vai situāciju (skat. it īpaši 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-568/07 Komisija/Grieķija, Krājums, I-4505. lpp., 50. punkts, un iepriekš minēto 2011. gada 31. marta spriedumu lietā Komisija/Grieķija, 36. punkts).
- 49 Līdz ar to Tiesa uzskata, ka šajā lietā ir pamatoti piespriest Čehijas Republikai samaksāt naudas sodu.
- 50 Runājot par minētā naudas soda apmēru, ir jāņem vērā šādi fakti, kas attiecas uz minētās dalībvalsts attieksmi, kā arī pārkāpuma ilgumu un smagumu.
- 51 Pirmkārt, ciktāl runa ir par attiecīgās dalībvalsts attieksmi, tā, kā izriet no šī sprieduma 11.–18. punkta, lojāli sadarbojās ar Komisiju, regulāri to informējot par paredzamajiem pasākumiem iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika izpildei.
- 52 Otrkārt, runājot par pārkāpuma ilgumu, ir jānorāda, ka pagāja 19 mēneši laika posmā starp iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika pasludināšanu un datumu, kad Čehijas Republika bija pilnībā transponējusi Direktīvu 2003/41 valsts tiesībās un līdz ar to saskaņojusi valsts tiesību aktus ar minēto spriedumu.
- 53 Runājot, treškārt, par pārkāpuma smagumu, ir jāņem vērā, ka, tā kā Čehijas Republikas valsts vecuma pensiju sistēmā nav otrā līmeņa un ņemot vērā aizliegumu šīs dalībvalsts teritorijā dibināt papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas, tam, ka šī dalībvalsts novēloti izpildīja iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Čehijas Republika, bija ierobežota ietekme uz papildpensijas kapitāla uzkrāšanas shēmu iekšējo tirgu, ko ar Direktīvu 2003/41 saskaņā ar tās preambulas 1., 6. un 8. apsvērumu ir paredzēts ieviest, un līdz ar to uz privātajām un publiskajām interesēm.
- 54 Konkrētāk, Direktīvas 2003/41 pilnīgas transponēšanas mērķis ir galvenokārt informēt attiecīgos tiesību subjektus gadījumā, ja, kā Tiesa norādīja iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Čehijas Republika 51. punktā, valsts vecuma pensiju sistēma tiktu attīstīta šajā virzienā.
- 55 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, attiecīgie lietas apstākļi tiks taisnīgi izvērtēti, piespriežot Čehijas Republikai naudas sodu EUR 250 000 apmērā, samaksājot to Komisijai un ieskaitot kontā "Eiropas Savienības pašu resursi".

Par tiesāšanās izdevumiem

- 56 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Čehijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā pēdējai minētajai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Čehijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **datumā, kurā beidzās brīdinājuma vēstulē, ko Eiropas Komisija bija nosūtījusi Čehijas Republikai saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, noteiktais termiņš, neveicot visus pasākumus saistībā ar 2010. gada 14. janvāra sprieduma lietā C-343/08 Komisija/Čehijas Republika izpildi, Čehijas Republika nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā paredzētos pienākumus;**
- 2) **piespriet Čehijas Republikai samaksāt Eiropas Komisijai naudas sodu EUR 250 000 apmērā, ieskaitot to kontā “Eiropas Savienības pašu resursi”;**
- 3) **Čehijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]